

สรุปผล

การตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขกรณีปกติ
รอบที่ 1/2565

จังหวัดอุดรธานี

ประเด็นที่ 1 โครงการเกี่ยวกับพระราชวงศ์

หัวข้อ : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้ต้องขังในเรือนจำ

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

นายแพทย์นฤพนธ์ ยุทธเกษมสันต์

รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์ โรงพยาบาลหนองคาย

กรอบการนำเสนอ

1

การพัฒนาระบบ บริการสาธารณสุข สำหรับผู้ด้อยชั้น ในเรือนจำ

- ☐ อสรจ.
- ☐ รักษาพยาบาล/ส่งต่อ
เพื่อรับการรักษา
- ☐ ฟันฟูสมรรถภาพ
- ☐ ระบบสารสนเทศด้าน
สุขภาพ
- ☐ ส่งเสริมสุขภาพ
- ☐ คัดกรองโรค
- ☐ ยาและเวชภัณฑ์
- ☐ สิทธิการรักษา
- ☐ สิ่งแวดล้อม

2

การบริการ สุขภาพ ช่องปาก

- ☐ ตรวจคัดกรอง
- ☐ บริการรักษา
- ☐ ส่งเสริมและ
ป้องกันโรค

3

การบริการ สุขภาพจิต

- ☐ ค้นหา คัดกรองปัญหา
สุขภาพจิตในผู้ด้อยชั้น
- ☐ การส่งเสริมสุขภาพจิตใน
เรือนจำ
- ☐ การรักษา ผู้ป่วยจิตเวช
อย่างต่อเนื่อง
- ☐ ส่งต่อติดตามกับพื้นที่
หลังจำหน่าย
- ☐ ผู้ด้อยชั้นจิตเวชได้รับการ
บันทึกลงบนฐานข้อมูลนิติ
จิตเวช

4

การป้องกันและ ควบคุมโรค

- ☐ TB
- ☐ HIV
- ☐ SY
- ☐ HCV
- ☐ เรือนจำสีขาว
ปลอดเชื้อ

1

การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ

ข้อมูลทั่วไป

- 64 ถ.ศรีสุข ซอย 4
ต.หมากแข้ง อ.เมือง จ.อุดรธานี
- พื้นที่ในกำแพง 18 ไร่
- **คumnักโทษเด็ดขาดโทษไม่เกิน 30 ปี**

ผู้ต้องขัง

ทั้งหมด 3,748 คน

3,167 คน

581 คน

บุคลากร

- ทั้งหมด 138 คน
- พยาบาล 4 คน
(อัตรา 1 : 937)

1.1

อสรจ. เกณฑ์ 1:50

- อสรจ. ทั้งหมด 140 คน (1 : 27 คน)
(ชาย120,หญิง20คน)
- มีแผนการอบรม อสรจ. รายใหม่ / ฟิ้นฟู 2 ครั้ง
- มีแผนงานให้ อสรจ. ร่วมจัดบริการสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ/โอกาสพัฒนา

ปรับแผนการอบรม อสรจ. ให้สอดคล้องกับ
หลักสูตรฯ ใหม่ คือ 6 วัน(30 ชั่วโมง)

1.2 การให้บริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ (แพทย์)

เป้าหมาย

รพ. แม่ข่ายจัดบริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ (แพทย์) ในสถานพยาบาลเรือนจำ ครบตามเกณฑ์

(ผู้ต้องขัง 1,250-4,000 คน ให้บริการ 6 ชั่วโมง/สัปดาห์)

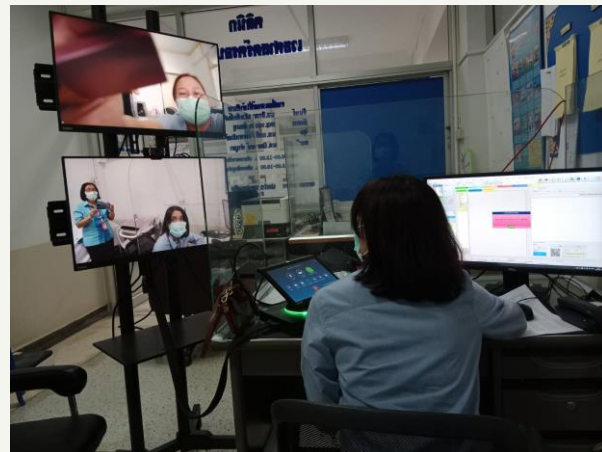
ข้อค้นพบ

1. มีแผนการให้บริการ
 - ตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติและเฉพาะทาง (แพทย์) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (บ่ายวันศุกร์)
 - ☐ Wk1 เวชปฏิบัติ
 - ☐ Wk2 อายุรกรรม
 - ☐ Wk3 ศัลยกรรม
 - ☐ Wk4 สูติกรรม
2. ในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19 รพ.งดออกให้บริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ
3. มีการใช้ระบบ Telemedicine
4. กรณีฉุกเฉินส่งต่อ รพ.อุดรธานี
5. เชื่อมต่อระบบจัดการข้อมูลสุขภาพของผู้ต้องขัง(43แฟ้ม)

โอกาสพัฒนา

รพ.แม่ข่าย

1. Coaching พยาบาลเรือนจำ
2. เพิ่มความถี่และจำนวนชั่วโมงในการ Telemedicine ในการรักษา ในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19

1.3

ส่งเสริมสุขภาพ

1. หญิงตั้งครรภ์ **ANC** ตามเกณฑ์
2. หญิงหลังคลอด เยี่ยมหลังคลอดตามเกณฑ์
3. เด็ก 0-3 ปี ได้รับวัคซีน ประเมินพัฒนาการ
กินนมแม่ครบ 6 เดือน
4. โภชนาการ
 - ใช้เมนูอาหารที่ได้รับจากกรมราชทัณฑ์
 - จัดอาหารเสริมในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์,
หญิงให้นมบุตร,เด็ก 0-3 ปี
5. ออกกำลังกาย ผู้ต้องขังออกกำลังกาย
ประจำวันหลังเคารพ ธงชาติ อย่างน้อย 30
นาที โดย 10 ท่าพยาม และผู้ต้องขังหญิงมี
กลุ่มออกกำลังกาย เช่น โยคะ และกิจกรรม
เข้าจังหวะ

1.4 คัดกรองโรค

มีแผนการตรวจคัดกรอง

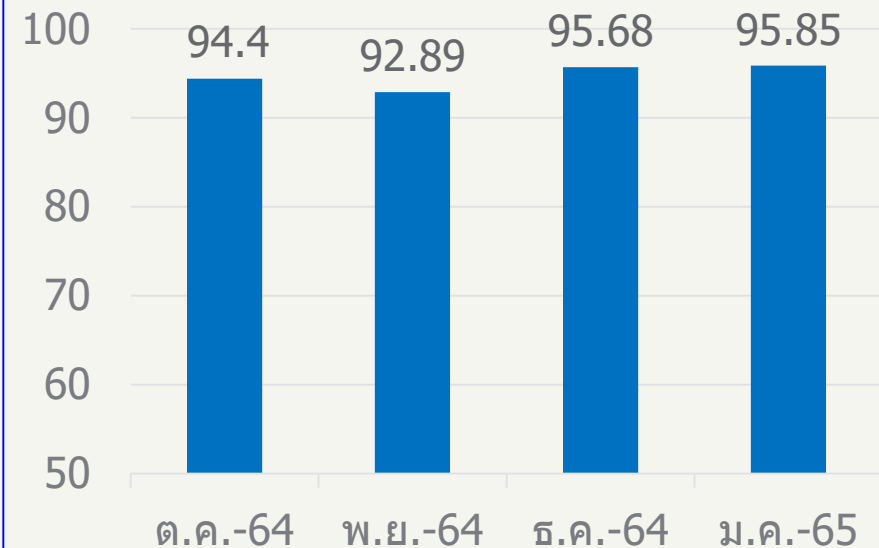
- 1) โรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง
- 2) มะเร็งเต้านมและมะเร็งปากมดลูก
- 3) โรคทางตา

1.5 ยาและเวชภัณฑ์

- มีแผนการเบิกยาและเวชภัณฑ์จากโรงพยาบาลแม่ข่าย ไตรมาส ละ 1 ครั้ง

1.6

การขึ้นทะเบียนสิทธิรักษา
ของผู้ต้องขัง
ปีงบประมาณ 2565

1.7

อนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยในเรือนจำ

ข้อค้นพบ/มาตรการ/Best practice

ปี 2564

- มีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำ
อยู่ในเกณฑ์ดีมาก
- มีการเฝ้าระวังด้านสุขาภิบาลอาหาร
ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับพื้นฐาน
- เรือนจำไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสีย
- น้ำเสียปล่อยลงท่อน้ำเทศบาลนครอุดรธานี
- แก้ไขโดยมี
 - 1) มีบ่อดักไขมัน
 - 2) ติดตั้งถังคลอรีนฆ่าเชื้อโรคในน้ำก่อนลงสู่ท่อน้ำผลการตรวจเฝ้าระวังคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ
ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ/โอกาสพัฒนา

1. ตรวจการปนเปื้อนเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียใน
น้ำบริโภคและตรวจเฝ้าระวังคลอรีนอิสระ
คงเหลือ ในน้ำใช้ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- 2.อบรมให้ความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหารแก่
เจ้าหน้าที่,ผู้ต้องขังที่ปฏิบัติงานในสุทกรรม
และตรวจหาสารปนเปื้อนในอาหารต่อเนื่อง
3. กำกับติดตาม และประเมินผลการจัดการ
ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัย
ในเรือนจำอย่างต่อเนื่อง

2. การบริการสุขภาพช่องปาก

เป้าหมาย

- ❖ ผู้ต้องขังได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากอย่างน้อย **ร้อยละ 60**
- ❖ ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพช่องปากได้รับบริการรักษาทางทันตกรรมไม่น้อยกว่า **ร้อยละ 30**

ข้อค้นพบ

- ✓ มีห้องทันตกรรมใน รจ.
- ✓ รพ.อุดรธานี มีแผนให้บริการทันตกรรมไตรมาสละ 1 ครั้ง
- ✓ มีการคัดกรองสุขภาพช่องปากโดย อสรจ.
- ✓ ตรวจและให้บริการโดยทีมทันตแพทย์ทั้งสิ้น 189 ราย
 - ถอนฟัน 172 ราย 199 ซี่
 - ขูดหินปูน 4 ราย
 - ให้คำแนะนำ 13 ราย
- ✓ มีการอบรม อสรจ.ในการดูแลสุขภาพช่องปาก
- ✓ ให้สุขศึกษากับผู้ต้องขังพร้อมกับเปิดสื่อการสอนในเรือนนอน

ข้อเสนอแนะ/ โอกาสพัฒนา

บันทึกข้อมูลผลการตรวจคัดกรองให้บริการทางทันตกรรม **ในระบบ 43 แฟ้ม**

3. การส่งเสริมสุขภาพจิตในเรือนจำ

เป้าหมาย

ผู้ต้องขังที่คัดกรองแล้วพบปัญหาสุขภาพจิตได้รับการดูแลรักษา ร้อยละ 100

ข้อค้นพบ

1. มี อสรจ. ที่ผ่านการอบรม 140 คน มีความรู้ด้านสุขภาพจิตช่วยเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในเรือนจำ
2. ผู้ต้องขังแรกเริ่มได้รับการคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต 100%
3. มีฐานข้อมูลผู้ป่วยจิตเวชที่เชื่อมโยงกับผู้รับผิดชอบในพื้นที่
4. ผู้ต้องขังป่วยจิตเวช 140 คน ได้รับการดูแลรักษาต่อเนื่องโดยจิตแพทย์ รพ. ศูนย์อุดรธานี
5. ตรวจรักษากับจิตแพทย์ รพ. ศูนย์อุดรธานีอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบ Telepsychiatry
6. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพจิตและต่อยอดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ TO BE NUMBER ONE เช่น มุมธรรมะ (ศาลากลับใจ) การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ (ดนตรีคลายเครียด) ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ/ โอกาสพัฒนา

1. พัฒนาศักยภาพ อสรจ. ในการค้นหา เฝ้าระวังผู้ป่วยจิตเวช โดยการอบรมให้ความรู้หลักสูตรบูรณาการแผนการจัดการเรียนรู้ การดูแลผู้มีปัญหาสุขภาพจิต จิตเวช และผู้ใช้สารเสพติด
2. ติดตามการจัดการข้อมูล การบันทึกข้อมูลผู้ป่วยจิตเวชในเรือนจำและฐานข้อมูล จิตเวช

4.1 การป้องกันและควบคุมโรค

เป้าหมาย

TB

- ❖ ผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม**ได้รับการคัดกรองวัณโรค ร้อยละ 100
- ❖ ผู้ต้องขัง**รายเก่า**ได้รับการคัดกรองวัณโรค ปีละ 1 ครั้ง ร้อยละ 90

HIV

- ❖ ดำเนินการคัดกรองเอชไอวีในกลุ่มผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม**ร้อยละ 50

Syphilis

- ❖ ดำเนินการคัดกรองซิฟิลิสในกลุ่มผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม**ร้อยละ 50

HCV

- ❖ ดำเนินการคัดกรองตับอักเสบบีในกลุ่มผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม**ร้อยละ 50

ข้อค้นพบ

ปี 2565

- ❖ คัดกรอง CXR เพื่อค้นหาวัณโรคในผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม** (100%) และรายเก่าปีละ 1 ครั้ง
- ❖ ผลการดำเนินงานคัดกรองในผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม**

ประเด็น	จำนวนผู้ต้องขังแรกเริ่ม (1 ต.ค.64 - 31 ม.ค.65)	จำนวนตรวจคัดกรอง (1 ต.ค.64 - 31 ม.ค.65)	ร้อยละ
TB	391 ราย	391 ราย (วินิจฉัย TB 8 ราย)	100
HIV		247 ราย (Positive 1 ราย)	63.17
Syphilis		247 ราย	63.17
HCV		247 ราย	63.17

- ❖ มี**แผน**คัดกรอง TB, HIV, Syphilis, HCV ในผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม**และ**รายเก่า**
- ❖ ผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม**ที่ได้รับการวินิจฉัย TB, HIV, Syphilis, HCV **เข้าสู่ระบบ**การรักษาทุกราย

ข้อเสนอแนะ/ โอกาสพัฒนา

- ❑ วางแผนคัดกรอง HIV/Syphilis/HCV ในผู้ต้องขัง**แรกเริ่ม**ตามเกณฑ์อย่างต่อเนื่องในปีต่อไป

4.2 เรือนจำสีขาวปลอดเชื้อ (โรคอุบัติใหม่)

เป้าหมาย

มีแผน

1. การดำเนินการเรือนจำสีขาวปลอดเชื้อ (โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019)
2. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันต่อโรค โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในผู้ต้องขัง และ জনท.ในเรือนจำ

ข้อค้นพบ

- ❖ สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
 - รอบที่ 1 (26 ส.ค.64 – 15 ต.ค.64) พบผู้ติดเชื้อ 4,944 ราย เสียชีวิต 4 ราย (อัตราป่วยตาย 0.08%)
 - รอบที่ 2 (13 ธ.ค.64 – 24 ม.ค.65) พบผู้ติดเชื้อ 523 ราย (ผู้ต้องขังแรกเริ่ม) ไม่มีผู้เสียชีวิต
- ❖ ดำเนินการตามมาตรฐานเรือนจำสีขาวปลอดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
 1. มีระบบห้องกักกันโรคตามมาตรฐาน หากผล ATK- กักกันในเรือนจำ และแยกกักผู้ที่ ATK+ ด้านหน้าเรือนจำ
 2. คัดกรอง และเก็บตัวอย่างในผู้ต้องขังแรกเริ่มทุกคน ด้วย ATK และกักตัวจนครบ 21 วัน
 3. ตรวจ ATK ในกลุ่มผู้ต้องขังเก่า กรณี PUI ทุกราย
 4. জনท.เรือนจำทุกคน ผ่านการตรวจ RT-PCR ทุกๆ 7 วัน และ อสรจ. ได้รับการตรวจคัดกรองด้วย ATK ทุก 7 วัน
 5. ฉีดวัคซีนโรคโควิด 19 ในผู้ต้องขัง เข็มที่แรก 98.81%, เข็มสอง 74.88% เข็มสองในกลุ่ม 608 100%
 6. জনท.เรือนจำ ได้รับวัคซีนครบ 4 เข็ม 100%
 7. งดเยี่ยมญาติ สามารถคุยผ่านหน้าจอโทรศัพท์ ลดการเดินทาง ลดค่าใช้จ่ายประชาชน
 8. มีนโยบายให้ জনท. เข้มงวดมาตรการ DMHTTA เพื่อลดการสัมผัสเชื้อ และแพร่เชื้อต่อในเรือนจำ
- ❖ มีเครือข่ายการดำเนินงานที่เข้มแข็ง รพศ.อุดรธานี สสจ.อุดรธานี และศูนย์วิชาการ

ข้อเสนอแนะ/ โอกาสพัฒนา

- ❑ ประเมินตนเองตามมาตรการเรือนจำสีขาวปลอดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา

- 1) ปรับแผนการอบรม อสรจ. ให้สอดคล้องกับหลักสูตรฯ ใหม่ คือ 6 วัน (30 ชั่วโมง)
- 2) เพิ่มการคัดกรองผู้มีปัญหา สุขภาพช่องปาก สุขภาพจิต และโรคปอดในกลุ่มผู้ต้องขังทั้งหมด
- 3) พัฒนาศักยภาพ อสรจ. ในการช่วยตรวจคัดกรอง
- 4) พัฒนาความสมบูรณ์ของการบันทึกข้อมูล และการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลการรายงาน

21 กุมภาพันธ์ 2565 ณ เรือนจำกลางจังหวัดอุดรธานี

ประเด็นที่ 2 กัญชาทางการแพทย์ และสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
ร้อยละของหน่วยบริการสาธารณสุขที่การจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์ รพ.สังกัด สป.สร. [ร้อยละ 70] รพ.สังกัดกรมวิชาการ [ร้อยละ 70] สถานพยาบาลเอกชน [เขตสุขภาพละ 3 แห่ง]	ร้อยละ 100 [21/21] ร้อยละ 100 [2/2] 3 แห่ง
ผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยระยะประคับประคอง (Palliative care) ที่ได้รับการรักษาด้วยยา กัญชาทางการแพทย์ [ร้อยละ 5]	ร้อยละ 1.10 [21/1908] [ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 1 ก.พ.65]
ผู้ป่วยทั้งหมดที่ได้รับการรักษาด้วยยา กัญชาทางการแพทย์ [เพิ่มขึ้นร้อยละ 5]	ร้อยละ 27.5 [1121/4077] [ข้อมูลจาก HPVC ณ วันที่ 1 ก.พ.65]

ข้อค้นพบ

- ดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด
บูรณาการระหว่างหน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้อง
-ผู้ว่าราชการจังหวัด ฝ่ายปกครอง ตำรวจ
เกษตรจังหวัด สำนักงาน ปปส.ภาค 4
สนง.สภ.เกษตรฯ และหน่วยงาน
สาธารณสุข
-น.พ.สจ.เป็นเลขานุการ

โอกาสพัฒนา

- ขาดข้อมูลผู้ป่วย palliative care
จาก HDC ใน ร.พ.ที่ไม่ได้สังกัด สป.
- การดึงข้อมูลผู้ป่วยทั้งหมดที่ได้รับการ
รักษาด้วยยา กัญชาทางการแพทย์
ปีงบประมาณ 2564 จาก HDC
[ไม่สามารถดึงข้อมูลได้]

ข้อเสนอแนะ

- ระบบสารสนเทศ
แก้ไขร่วมกันทั้งระบบ
-โรงพยาบาล
-เขตสุขภาพฯ
-ส่วนกลาง

การแพทย์แผนไทยกับการขับเคลื่อนกัญชาทางการแพทย์

❑ สนับสนุนการจัดบริการ

- จัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย ใน รพ.สต. ที่มีแพทย์แผนไทย ปฏิบัติงานประจำและมีความพร้อม
- ร่วมจัดบริการโดย รพ.สังกัดกรมการแพทย์แผนไทยฯ
- สนับสนุนยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสม

❑ บูรณาการองค์ความรู้ร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบัน ดูแลผู้ป่วย

เชื่อมโยงกับ Service Plan สาขาอื่น ๆ

- กัญชาทางการแพทย์แบบบูรณาการ
- Palliatives Care

❑ เพิ่มช่องทางการเข้าถึง เข้าใจ และสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์กัญชา

ที่ไม่ใช่ยาเสพติด กัญชง กระถ่อม

- ร้าน T2C Shop [Thom Chong Cha]
- ผลิตภัณฑ์กัญชาที่ไม่ใช่ยาเสพติด ได้แก่ น้ำมันนวดกัญชา ยาหม่องกัญชา พิมเสนน้ำกัญชา และสบู่กัญชา

❑ การพัฒนาเมืองสมุนไพร ครอบคลุมต้นทาง กลางทาง ปลายทาง มุ่งเน้นพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวกัญชากัญชง

โอกาสพัฒนา

- เปิดร้านสวัสดิการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์สมุนไพร มีกัญชาเป็นส่วนประกอบ [ศูนย์รวม Product เขตฯ 8] และ พัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- ขยายเครือข่าย/สาขา ร้าน T2C Shop

THANK YOU

